

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Соня Цветанова Георгиева

СУ „Св. Климент Охридски“, Стопански факултет, катедра „Икономика и управление по отрасли“, Професионално направление: 3.8. Икономика

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика и управление по отрасли (Публичен сектор, иновации).

Автор на дисертационния труд: **Снежана Младенова Кондева**

Тема на дисертационния труд: **„Развитие на националната система за клинична специализация на лекарите – институционални, правни и финансови аспекти“.**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД 38-298/04.05.2018 г на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Информация за дисертанта

Снежана Кондева има висше образование по право и образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалността . Допълнително завършва две магистърски програми по икономика и придобива ОКС „Магистър“ по икономика със специалности съответно „Социално и застрахователно дело“ и „Финанси на здравеопазването“. Тя има също успешна професионална реализация и богат практически опит в управлението, организацията и контрола на административно-правната дейност в специализирани болници в България.

Снежана Кондева е докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Икономика и управление по отрасли“. В хода на докторантурата тя изпълнява коректно индивидуалния си план съобразно изискванията на самостоятелната форма на обучение, завършва в срок работата си по дисертационния труд и представя всички документи и материали, необходими за неговата защита.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представената докторска дисертация е в обем от 215 стр. Състои се от увод, четири глави, заключение, библиография и приложение. Нейната структура е логична, което е

добра основа за задълбочено проучване на значима както в научно, така и в приложно отношение проблематика. Изследването е направено на базата на обширна библиография и солиден емпиричен материал.

Темата на дисертацията е актуална, като се има предвид, че здравната система и промените в нея са невралгичен пункт в политиката на всяка държава и показател за зрелостта на обществото както в миналото, така и днес. В тази връзка Снежана Кондева отбелязва, че развитието на националната система за клинична специализация на лекарите се определя преди всичко от процесите и тенденциите, проявяващи се на европейско равнище, които оказват натиск и влияят върху устойчивостта на националните системи на здравеопазване. Формулирането на тезата на дисертацията е разширена с анализ на натрупаните проблеми в България, чието решаване изисква осъвременяване на системата за клинична специализация и осъществяването на законодателни и организационни промени в национален мащаб (стр. 10, Дисертация).

Авторът представя ясно **основната цел** на своето изследване, а именно да посочи предпоставките за осъществяване на промените, като изследва и сравни институционалните, правните и финансовите аспекти на специализацията в България с тези в определени европейски страни и на тази основа да изведе възможности за подобряване на ефективността на българската система на клинична специализация.

Обект на изследването е националната система за клинична специализация на лекарите, а **предметът** е свързан със съвременните управленски фактори, които влияят върху процеса за придобиване на клинична специалност от лекарите.

В първа глава се проследява развитието на специализацията в медицината и значението на националната традиция в историческа перспектива, което придава оригиналност на изследването. Ретроспекцията показва, пише пише докторант Кондева, че в българската система има както добри, така и нецелеобразни решения за регламентиране на процеса за придобиване на специалност. (стр. 13, Автореферат). Във втора глава е очертана теоретичната и методологическата рамка относно развитието на националната система за клинична специализация на лекарите у нас. Представени са избраните методи на изследване. Подбрани и систематизирани са международните препоръки и стандарти, отнасящи се до медицинските кадри и специализираното медицинско обучение. Трета и четвърта глава имат най-значима изследователска тежест. Третата се състои от три части, в които авторката прави задълбочен анализ на правните, икономическите и социалните аспекти на процеса за придобиване на клинична специалност от лекарите, както и сравнение с добрите практики в тази насока в Австрия, Великобритания и Германия, доказали своята ефективност в управлението, администрирането, контрола и финансирането на специализацията. В четвърта глава са анализирани причините за съществуващите проблеми в управлението, координацията и контрола на клиничната специализация в България. Показани са и възможностите за подобряване на ефективността на българската национална система. Обратната връзка за въвеждане на промени е представена чрез контент-анализ на 55 интервюта на ректори на медицински университети, преподаватели, обучаващи лекари, специализанти и изявени

представители на лекарската общност в България относно натрупаните проблеми, очакваните промени и професионалните нагласи за реализирането им (стр. 195 – 2015, Дисертация).

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В заключителната част труда авторката представя своето виждане за теоретичните и научно-приложните приноси в дисертационното изследване, които приемам и оценявам като реални нейни постижения. В синтезиран вид тези приноси се съдържат в сравнителния и критичен анализ на системите за клинична специализация на лекарите в България в миналото и днес, съответно извеждането на основните елементи от историческия опит, които биха могли да бъдат приложени в съвременната медицинска практика и следдипломното специализирано обучение на лекарите. Проучени са също така квалификационните системи и добри практики в Австрия, Великобритания и Германия и е направен сравнителен анализ с България. Въз основа на откритите положителни резултати от чуждестранния опит е предложен оптимизиран модел за повишаване ефективността на българската система за клинична специализация на лекарите. В този смисъл изследването има важно значение за стимулиране на мисленето в тази насока с оглед на една осмислена регулация и модернизация на системата на национално ниво.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Снежана Кондева е приложила четири научни статии, свързани с темата на дисертационния труд. Според изискванията на нормативната база те са достатъчни по брой и обем и представят основните резултати от изследването в научните среди. Докторантката участва с доклади в множество национални и международни конференции, има и други публикации в специализирани български списания.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът е направен съобразно научните изисквания и отразява коректно текста на дисертацията, целите, задачите и методите на изследване, както и основните акценти в съответните глави.

6. Критични бележки и препоръки

Определена критична бележка може да бъде отправена по отношение на сложната структура на дисертацията, в която се забелязва известен дисбаланс между отделни глави и параграфи. Предвид бъдещата работа на докторант Снежана Кондева моята препоръка към нея е да насочи част от усилията си към публикуване в международни научни списания.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд и публикациите на автора отговарят на изискванията, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България. Имайки предвид всичко написано от мен по-горе убедено ще гласувам „за“ присъждането на образователната и квалификационна степен „доктор“ на Снежана Младенова Кондева по професионално направление 3.8. Икономика и управление по отрасли (Публичен сектор, иновации).

29.06.2018 г.

Подпис:

Доц. д-р Соня Георгиева